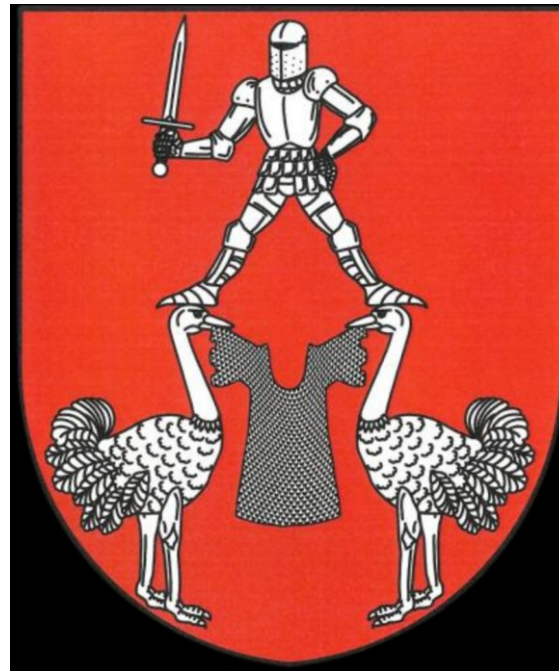

Praktické úlohy vodního hospodářství

Mnichovice

Nadvyužívání přírodních zdrojů podzemních vod

Přírodní zdroje a geologické zásoby podzemních vod

Přírodní zdroje vod

- odpovídají efektivní infiltraci a podzemnímu odtoku neovlivněnému odběry podzemních vod či vypouštěním vod do horninového prostředí
- charakteristika přírodních zdrojů – specifický podzemní odtok – $L/s/km^2$
- vyžaduje soulad mezi hydrologickým a hydrogeologickým povodím – v regionálním měřítku většinou splněno

Využitelné množství vod

- vychází ze znalosti přírodních zdrojů a jejich časoprostorových změn
- nutnost optimalizovat ve vztahu k povrchovým vodám a ostatním složkám životního prostředí

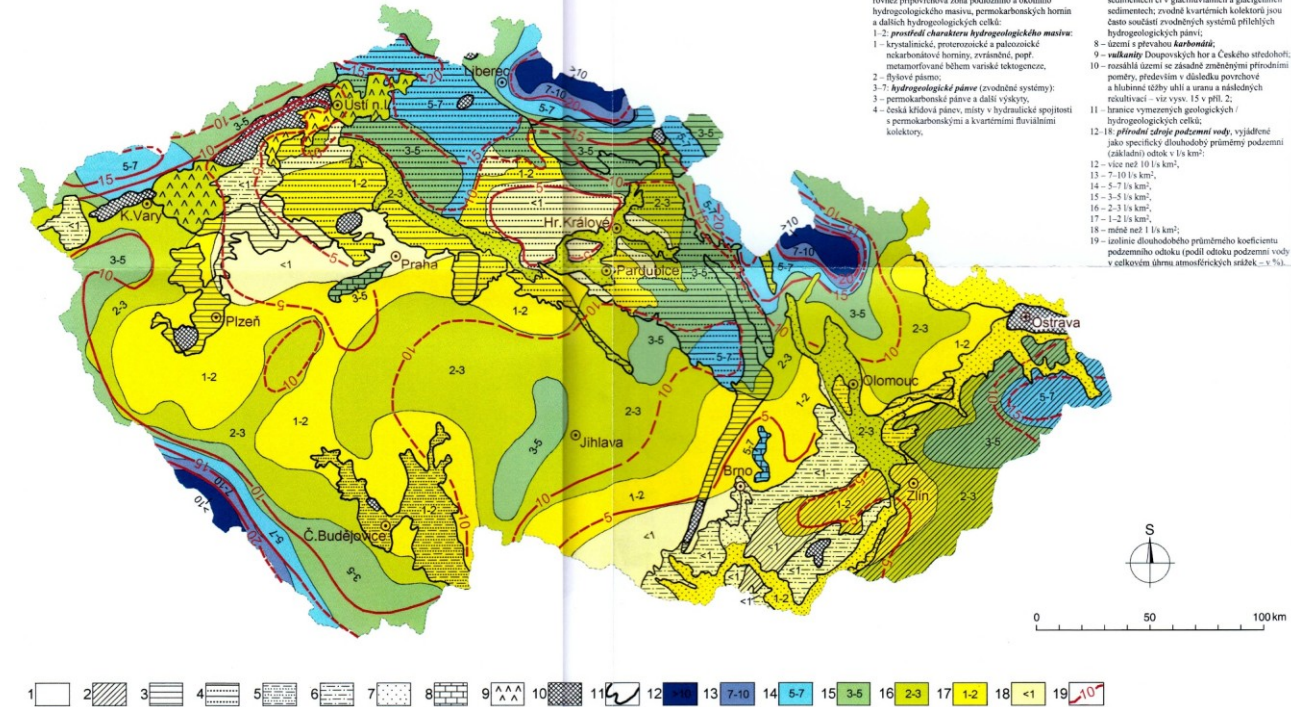
Geologické zásoby

- podzemní voda akumulovaná v pórovém prostoru
- při dlouhodobém nadvyužívání podzemních vod
- setrvalý pokles hladin podzemních vod

J. Krásný et al. (2011): Podzemní vody České republiky

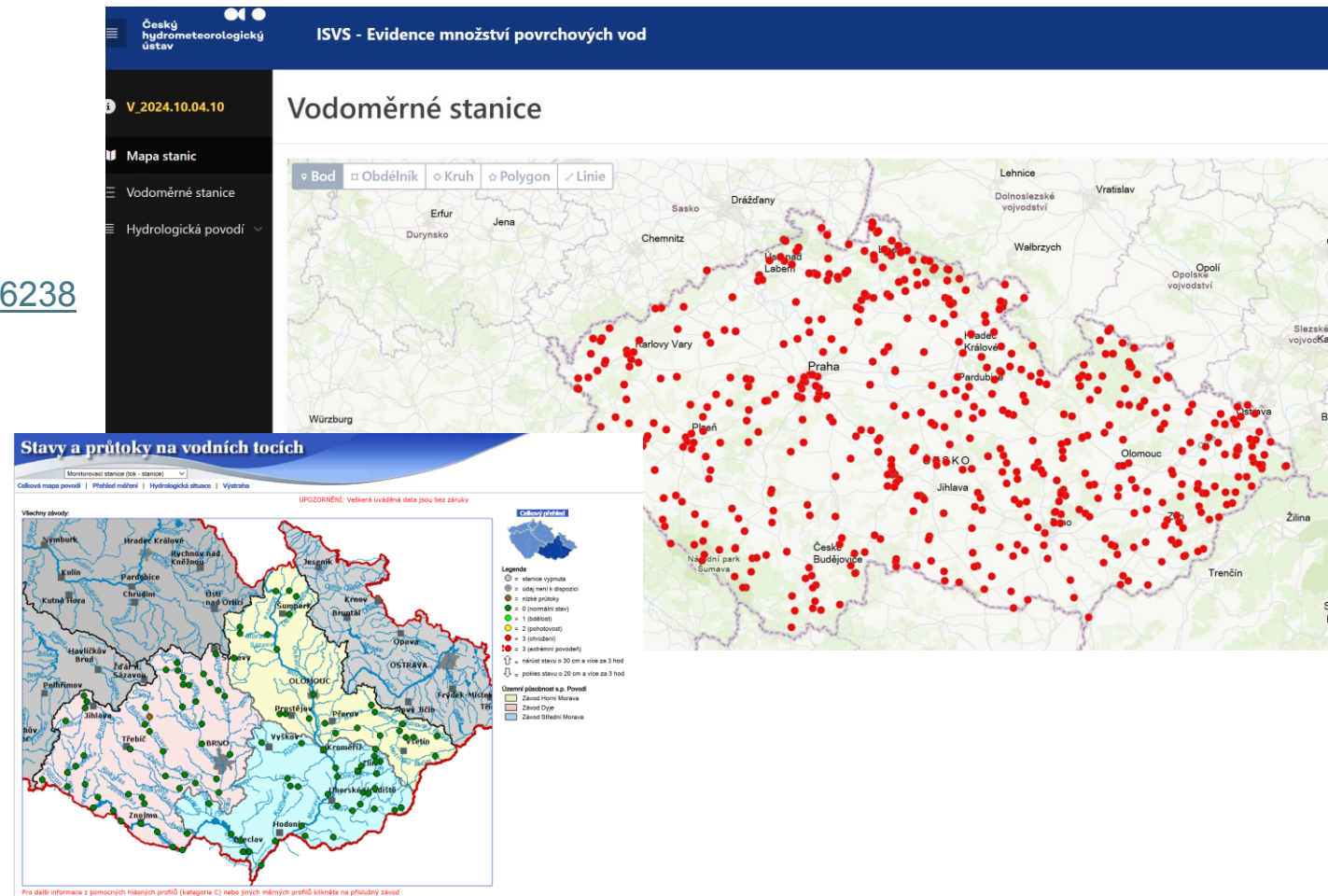
Regionální hydrogeologie prostých a minerálních vod
Česká geologická služba, Praha

J. Krásný et al. (2011): Groundwaters in the Czech Republic
Regional hydrogeology of groundwaters and mineral waters
Czech Geological Survey, Praha

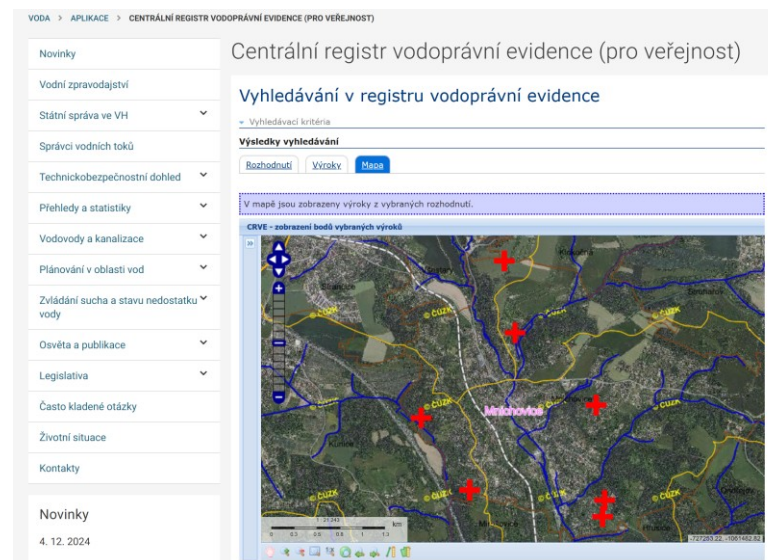
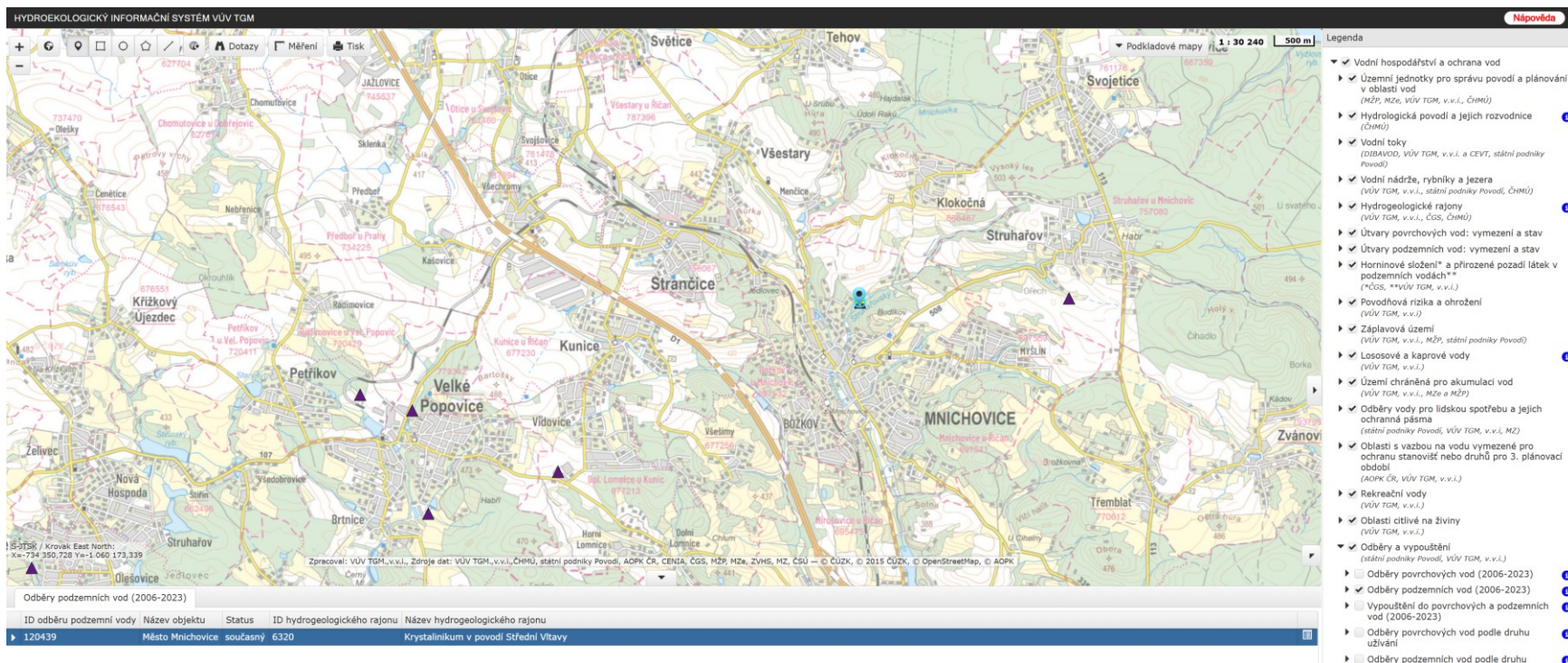
Stanovení přírodních zdrojů podzemních vod

- 1) charakteristika nesaturované zóny – modely průsaku vod (náročnost vzorkování a testování, nejistoty)
- 2) měření podzemního odtoku – měření průtoků v bezesrážkových obdobích
- 3) využití dlouhodobých měření ČHMÚ či měření prováděných v rámci správ jednotlivých povodí
 - <https://isvs.chmi.cz/ords/f?p=11009:HOME:348402623860:::>
 - <https://sap.pmo.cz/portal/Sap/cz/pc/>

Přírodní zdroje podzemních vod a odběry podzemních vod

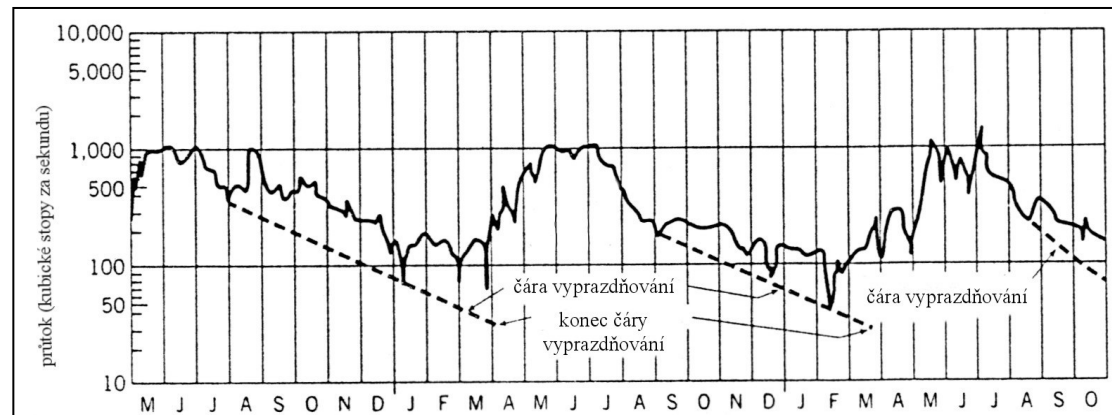
- podzemní odtok + odběry vod
- odběry podzemních vod
 - odběry nad 500 m³/měsíc – [Vodní hospodářství a ochrana vod | HV Map for WebMap \(vuv.cz\)](#)
 - menší legalizované odběry – centrální registr vodoprávní evidence – [Centrální registr vodoprávní evidence | eAGRI](#)

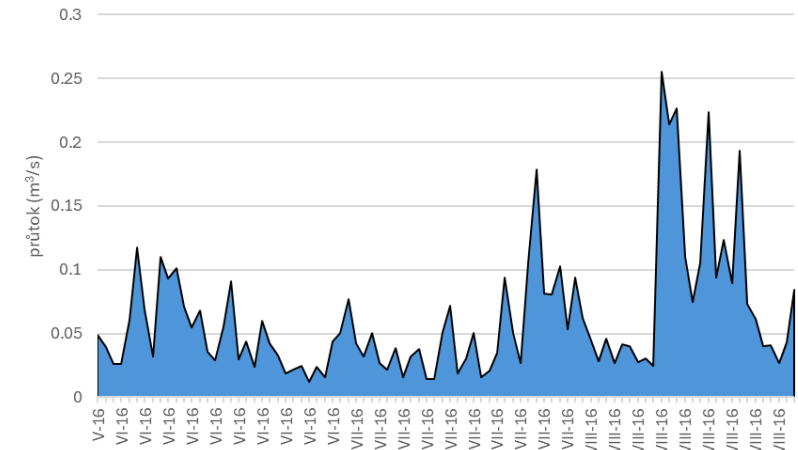
Stanovení přírodních zdrojů podzemních vod

Separace podzemního odtoku

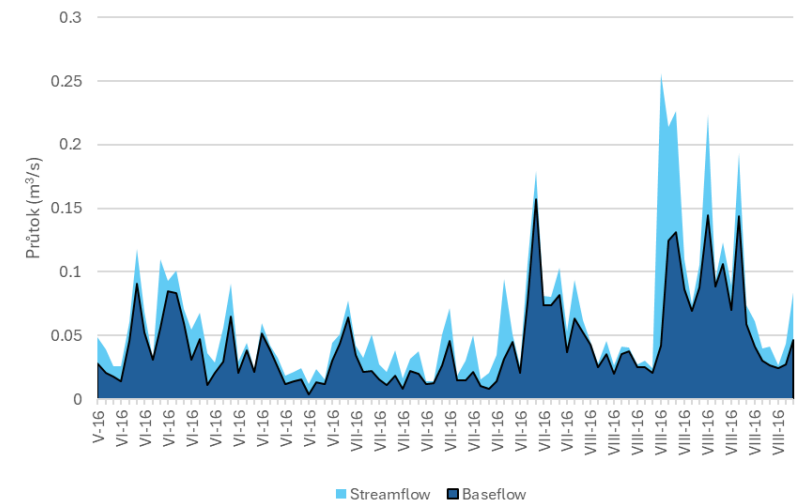
- manuální
- počítačové programy
 - charakteristika čar vyprazdňování – recesní index
 - Rorabaugh 1964, Rutledge (1998, 2002, 2007)
 - USGS SW - PART, RECESS, RORA, PULSE
 - USGS Hydrological Toolbox (PART, RECESS, RORA aj.)

Hydrogram - Pitkovický potok

Separace podzemního odtoku - měsíční průměry

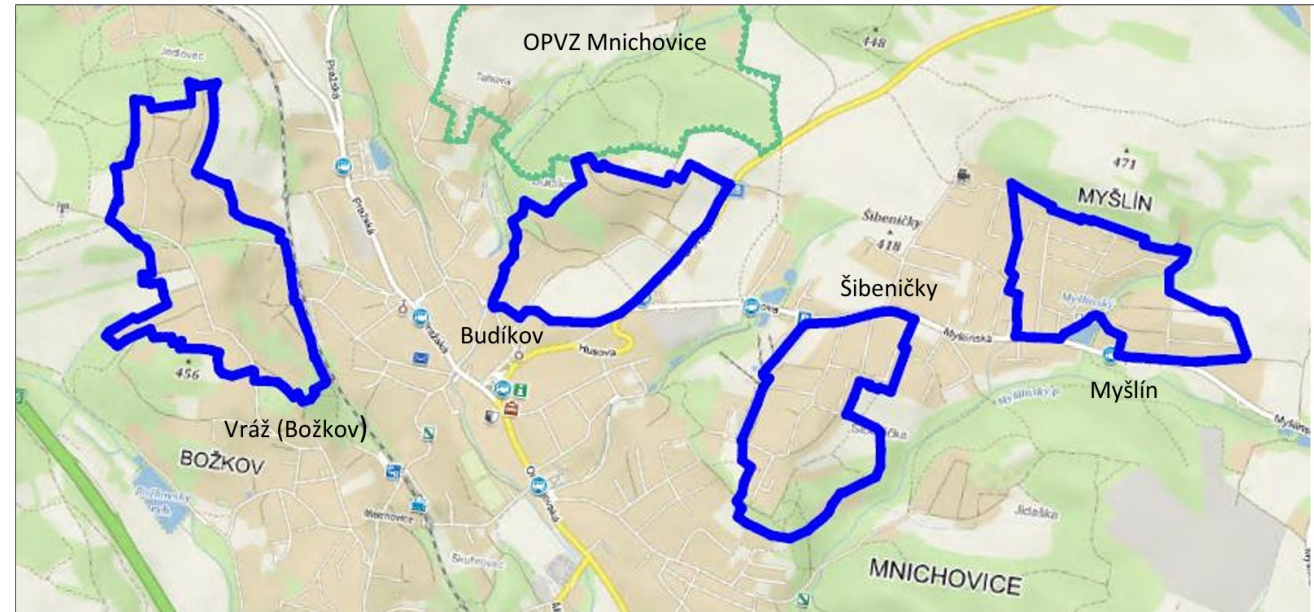
Mnichovice

Problematika

- nadvyžívání podzemních vod
- nízký vodní sloupec vody ve stávajících studnách
- stížnosti občanů proti zákazu budování nových studní

Cíle

- stanovení hodnoty přírodních zdrojů
 - analýza a separace podzemního odtoku
 - stanovení specifického podzemního odtoku
- zhodnocení možnosti dalšího jímání vod v oblasti Mnichovic

Obr. 1 Vymezená území se zákazem výstavby studní (zdroj: územní plán Mnichovic a zpracovatel ÚP Pavel Hnilička Architects+Planners)

Mnichovice – odběry vod

Datel, J.V. (2023): MNICHOVICE Budíkov, Šibeničky, Myšlín, Vráž – Odborné hydrogeologické posouzení vymezených lokalit se zákazem výstavby studní.- MS, Praha.

Přírodní zdroje

- 1931-1960 (Krásný et al. 1981): 1,4 l/s/km²
- 1993-1999: 0,94-1,51 l/s/km²
- 2014-2019: 1,1 l/s/km²

Datel (2023) uvádí:

- prostředí hydrogeologického masívu neumožňuje většinou soustředěný odtok podzemní vody
- využitelné množství může maximálně činit 30-40 % přírodních zdrojů, tzn. po zaokrouhlení cca 0,4 l/s/km²
- současný odběr převyšuje přírodní zdroje o 1-120 %

Lokalita	Plocha povodí (km ²)	Specifické využitelné množství podzemní vody (l/s/km ²)	Průměrný odběr vody jednou studnou (l/den)	Možný počet studní (ks)	Odhad současného počtu studní
Vráž	0,35	0,4	300	40	cca 120
Budíkov	0,25	0,4	300	30	cca 60
Šibeničky	0,23	0,4	300	27	cca 90
Myšlín	0,6	0,4	300	70	cca 100

(Datel 2023)

Mnichovice – Cvičení 10

Stanovte pro oblast Mnichovic hodnotu přírodních zdrojů

- využijte dlouhodobých pozorování průtoků vodními toky pozorovanými ČHMÚ (Pitkovický potok, ID 200560)
- ověřte odběry podzemních vod v povodí Pitkovického potoka – resp. porovnejte naměřené průměrné průtoky s průtoky upravenými o odběry/vypouštění povrchových a podzemních vod v povodí (označeno jako přirozené průměrné průtoky - ČHMÚ)
- proveďte separaci podzemního odtoku – *Hydrologic Toolbox, program PART (USGS)*
- určete hodnotu přírodních zdrojů resp. specifického podzemního odtoku
 - denní (1a) a měsíční hodnoty (1b) podzemního odtoku
 - podíl podzemního odtoku na celkovém průtoku (2ab)
 - přepočítejte na specifický podzemní odtok SPO (4)
 - stanovte jeho vývoj, medián a průměr

Postup pro zpracování cvičení naleznete ve studijních

